

2108000103051071 / 2108000103060107
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
BACHELOR OF COMMERCE (THIRD SEMESTER)
TAX PROCEDURE & PRACTICE – I
(INCOME TAX ACT-1961)

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (THIRD SEMESTER)**

b. Name of the Subject : **TAX PROCEDURE & PRACTICE – I**

c. Subject Code No : 2108000103051071 / 2108000103060107

2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.

3. Figures to the right indicate full marks of the question.

4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

Q.1 A) બહુ વિકલ્પીય પ્રશ્નો
MCQs

8

1. કલમ 24A હેઠળ મકાન મિલકતની આવકમાંથી બાદ મળતી પ્રમાણભૂત કપાત _____ છે.

(A) Rs. 50,000

(B) Rs. 1,00,000

(C) ચોખ્ખા વાર્ષિક મૂલ્યના ૨૫%

(D) ચોખ્ખા વાર્ષિક મૂલ્યના ૩૦%

Standard Deduction under section 24A available from income from house property is

(A) Rs. 50,000

(B) Rs. 1,00,000

(C) 25% of Net Annual Value

(D) 30% of Net Annual Value

2. જો માલિક અમાન્ય પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં મૂળભૂત પગારના 14% ફાળો આપે છે અને કર્મચારીને પાછલા વર્ષ 2022-23 દરમિયાન Rs. 10,00,000 નો મૂળભૂત પગાર મળે છે, તો પગારના શીર્ષક હેઠળ માલિકનો કરપાત્ર ફાળો _____ થાય.

(A) શૂન્ય

(B) Rs. 20,000

(C) Rs. 1,40,000

(D) ઉપરના પૈકી એકેય નહિ.

If employer contributes 14% of basic pay to unrecognised provident

fund and employee receives a basic pay of Rs. 10,00,000 during previous year 2022-23, Taxable contribution of employer under the head salary is _____

- (A) Zero (B) Rs. 20,000
(C) Rs. 1,40,000 (D) None of the above

3. ZeeZee લિમિટેડમાંથી નિવૃત્તિ પર, શ્રી રોકીને કમ્યુટેડ પેન્શન તરીકે Rs. 12,00,000 મળે છે અને કોઈ ગ્રેચ્યુઇટી મળતી નથી. કરપાત્ર પેન્શનની ગણતરી કરો.

- (A) Rs. 8,00,000 (B) Rs. 6,00,000
(C) Rs. 12,00,000 (D) Zero (શૂન્ય)

On retirement from ZeeZee Ltd, Mr. Rocky receives Rs. 12,00,000 as commuted pension and no gratuity. Compute taxable pension.

- (A) Rs. 8,00,000 (B) Rs. 6,00,000
(C) Rs. 12,00,000 (D) Zero (શૂન્ય)

4. જો કોઈ કર્મચારી કંપની દ્વારા સંચાલિત હોસ્પિટલમાં Rs. 40,000 ની તબીબી સારવાર મેળવે છે, તો કર્મચારી માટે આ સવલતની કરપાત્ર રકમ Rs. _____ છે.

- (A) Rs. 25,000 (B) Rs. 40,000
(C) Rs. 15,000 (D) Zero (શૂન્ય)

If an employee receives medical treatment worth Rs. 40,000 in the hospital maintained by the company, taxable amount in the hands of an employee is Rs. _____

- (A) Rs. 25,000 (B) Rs. 40,000
(C) Rs. 15,000 (D) Zero (શૂન્ય)

5. ભાડે આપેલી મિલકતનું મ્યુનિસિપલ મૂલ્ય અને વાજબી ભાડું અનુક્રમે Rs. 12,00,000 અને Rs. 10,80,000 છે. આવી મિલકતનું ચોખ્ખું વાર્ષિક મૂલ્ય

- (A) Rs. 12,00,000 (B) Rs. 10,80,000
(C) Rs. 1,20,000 (D) Zero (શૂન્ય)

Municipal value and Fair rent of a rented property are Rs. 12,00,000 and Rs. 10,80,000 respectively. Net Annual Value of such property is

- (A) Rs. 12,00,000 (B) Rs. 10,80,000
(C) Rs. 1,20,000 (D) Zero (શૂન્ય)

6. જો કોઈ કરદાતા પાછલા વર્ષ 2022-23 દરમિયાન જીવન વીમા પ્રીમિયમ તરીકે Rs. 45,000 ચૂકવે છે અને જાહેર ભવિષ્ય નિધિ ખાતામાં Rs. 1,20,000 નું

રોકાણ કરે છે, તો કલમ 80C હેઠળ કુલ કપાત _____ છે.

(A) Rs. 45,000 (B) Rs. 1,20,000

(C) Rs. 1,65,000 (D) Rs. 1,50,000

If an assessee pays Rs. 45,000 as life insurance premium and invests Rs. 1,20,000 in public provident Fund Account during previous year 2022-23, total deduction under section 80C is _____

(A) Rs. 45,000 (B) Rs. 1,20,000

(C) Rs. 1,65,000 (D) Rs. 1,50,000

7. _____ એ "મૂડી નફા"ના શીર્ષક હેઠળ કરપાત્ર મૂડી મિલકત છે.

(A) રહેણાંક મકાન (B) અંગત સામાન

(C) સ્ટોક (D) ગોલ્ડ બોન્ડ

_____ is a capital Asset chargeable to tax under the head "Capital Gains".

(A) Residential House (B) Personal belongings

(C) Stock (D) Gold Bonds

8. જો કુ. નિશાએ પાછલા વર્ષ 2022-23 દરમિયાન રહેણાંક મકાન મિલકતની ફેરબદલ કરી હોય અને NHAI ના બોન્ડ્સ હસ્તગત કર્યા હોય, તો તે આવા લાંબા ગાળાના મૂડી નફા પર કલમ _____ હેઠળ કરમુક્તિનો દાવો કરી શકે છે.

(A) 54 (B) 54F

(C) 54B (D) 54EC

If Ms. Nisha has transferred a residential House Property during previous year 2022-23 and acquired NHAI Bonds, she can claim an exemption u/s _____ on such Long Term Capital Gain.

(A) 54 (B) 54F

(C) 54B (D) 54EC

(B) ખરા છે કે ખોટા તે જણાવો

True and False:

4

1. મકાન મિલકતની આવકની ગણતરી કરતી વખતે માલિક અને ભાડૂત બંને દ્વારા ચૂકવવામાં આવતા સ્થાનિક કરને કુલ વાર્ષિક મૂલ્યમાંથી કપાતપાત્ર છે.

Local taxes paid by owner and tenant both are deductible from gross annual value while calculating income from house property.

2. પગારમાંથી આવકની ગણતરી કરતી વખતે, Rs. 50,000 નું પ્રમાણભૂત કપાત ઉપલબ્ધ છે.

While calculating income from salary, a standard deduction of Rs. 50,000 is available.

3. નોંધાયેલ પ્રેફરન્સ શેર જો ખરીદીના 15 મહિના પછી વેચાય તો તેને ટૂંકા ગણાની મૂડી મિલકત તરીકે ગણવામાં આવશે.

Listed Preference shares if sold after 15 months from purchase will be considered as Short Term Capital Asset.

4. બચત ખાતાના વ્યાજના સંદર્ભમાં કલમ 80TTA હેઠળ કપાત ઉપલબ્ધ છે.
Deduction under section 80TTA is available in respect of interest on Saving deposits.

(C) જોડકા જોડો:

Match the following:

3

શબ્દ	રહેઠાણનો દરજ્જો
1) Z pic ચુકેમાં નોંધાયેલ, ટર્નઓવર Rs. 40 કરોડ	A) રહીશ પણ સામાન્ય રહીશ નહિ
2) ભાગીદારી પેઢી આંશિક રીતે પાકિસ્તાન અને આંશિક રીતે નાગાલેન્ડથી નિયંત્રિત છે.	B) રહીશ
3) શ્રી B પાછલા વર્ષ 2022-23માં 200 દિવસ માટે પ્રથમ વખત ભારત આવ્યા	C) બિન રહીશ

Person	Residential Status
1) Z plc registered in UK, turnover Rs. 40 crores	A) Resident But not ordinary resident
2) Partnership firm partly controlled from Pakistan and partly from Nagaland	B) Resident
3) Mr. B comes to India first time in PY 2022-23 for 200 days	C) Non resident

Q.2 ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે ચાર)

Answer in short (Any Four)

8

1. જો શ્રી નરેશ 1.1.2020 ના રોજ ક્રિષ્ના લિમિટેડમાં Rs. 50,000 - Rs. 3,000 - Rs. 80,000 ના ગ્રેડમાં જોડાય છે. તેના પાછલા વર્ષ 2022-23 ના મૂળભૂત પગારની ગણતરી કરો.

If Mr. Naresh joins Krishna Ltd on 1.1.2020 in a grade of Rs. 50,000 - Rs. 3,000 - Rs. 80,000. Calculate his basic salary of Previous Year 2022-23.

2. શ્રી ટોમે વર્ષ 2018-19 પહેલા ક્યારેય ભારતની મુલાકાત લીધી નથી. 2018-19 થી 2022-23 સુધી, તેમણે અનુક્રમે 50, 45, 170, 150 અને 165 દિવસ ભારતની મુલાકાત લીધી. પાછલા વર્ષ 2022-23 માટે તેમનો રહેઠાણનો દરજ્જો નક્કી કરો.

Mr. Tom has never visited India before year 2018-19. From 2018-19 to 2022-23, he visited India for 50, 45, 170, 150 and 165 days respectively. Ascertain his residential status for previous year 2022-23.

3. નીચેના સંજોગોમાં ભારતમાં કેટલી રકમ કરપાત્ર થાય?

A) શ્રી જીતને ઓસ્ટ્રેલિયામાં આવેલી હાઉસ પ્રોપર્ટીમાંથી Rs. 5,00,000 નું ભાડું મળ્યું. તે ભારતમાં રહીશ અને સામાન્ય રહીશ છે.

B) શ્રીમતી ધારણાને ભારતની એક કંપની તરફથી Rs. 20,000 નું વેચાણ કમિશન મળ્યું. તે ભારતમાં બિન રહીશ છે.

What is taxable amount in India in following situations?

A) Mr. Jit received a rent of Rs. 5,00,000 from house property situated in Australia. He is resident and ordinary resident in India.

B) Mrs. Dhaarna received a sales commission of Rs. 20,000 from a company in India. She is non resident in India.

4. જો શ્રી પ્રકાશને મોંઘવારી ભથ્થા તરીકે દર મહિને Rs. 35,000 મળે છે જેમાં 1.1.2023 થી Rs. 5,000 નો વધારો થયો છે. નિવૃત્તિ લાભો માટે પગારની ગણતરી માટે મોંઘવારી ભથ્થાનો 40% હિસ્સો ધ્યાનમાં લેવાય છે. પાછલા વર્ષ 2022-23 માટે કરપાત્ર મોંઘવારી ભથ્થું ગણો.

If Mr. Prakash receives Rs. 35,000 per month as Dearness Allowance which is increased by Rs. 5,000 from 1.1.2023. 40% of Dearness Allowance forms part of salary for retirement benefits. What is taxable Dearness Allowance for PY 2022-23?

5. મિલકતનું કુલ વાર્ષિક મૂલ્ય અને મ્યુનિસિપલ વેરો અનુક્રમે Rs. 2,60,000 અને Rs. 15,000 છે. આવી મિલકતની કરપાત્ર મકાન મિલકતની આવકની ગણતરી કરો.

Gross Annual Value and Municipal taxes of a property are Rs. 2,60,000 and Rs. 15,000 respectively. Calculate taxable house property income of such property.

6. પાછલા વર્ષ 2022-23ના સ્થાનિક વેરા Rs. 90,000 છે જેમાંથી Rs. 20,000 હજુ પણ વર્ષના અંતે ચૂકવવામાં આવ્યા નથી, Rs. 35,000 ભાડૂત દ્વારા ચૂકવવામાં આવ્યા છે અને બાકીના માલિક દ્વારા ચૂકવવામાં આવ્યા છે. મકાન મિલકતની આવકમાંથી કપાતપાત્ર વેરા ગણો.

Local Taxes due of previous year 2022-23 are Rs. 90,000 from which Rs. 20,000 is still unpaid at the end of the year, Rs. 35,000 paid by tenant and remaining paid by owner. Calculate Deductible expense from House property income.

7. પાછલા વર્ષ 2013-14 (સૂચક આંક 220) દરમિયાન Rs. 6,00,000 માં ખરીદેલ ઝવેરાત પાછલા વર્ષ 2022-23 (સૂચક આંક 331) દરમિયાન Rs. 12,00,000 માં વેચાય છે. કરપાત્ર મૂડી નફાની ગણતરી કરો.

Jewellery purchased for Rs. 6,00,000 during previous year 2013-14 (Index Number 220) is sold for Rs. 12,00,000 during previous year 2022-23 (Index Number 331). Compute taxable Capital gain.

8. જ્વેલરીની ચોખ્ખી વેચાણ ઉપજ અને ખરીદીની સુધારેલી પડતર અનુક્રમે Rs. 30,00,000 અને Rs. 20,00,000 છે. જો મૂડી નફા પર મુક્તિ મેળવવાના હેતુ સાથે Rs. 9,00,000 ની નવી મકાન મિલકત ખરીદવામાં આવે, તો કરપાત્ર લાંબા ગાળાનો મૂડી લાભ શું છે?

Net sale consideration and Indexed Cost of Acquisition of jewellery are Rs. 30,00,000 and Rs. 20,00,000 respectively. If a new house property is purchased worth Rs. 9,00,000 with a motive to avail exemption on capital gain, what is taxable long term capital gain?

Q.3 કુ. મીતુ જ્યોતિ લિ., નવસારીમાં કર્મચારી છે. આકારણી વર્ષ 2023-24 માટે નીચેની વિગતો પરથી પગારની કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો:

13

Ms. Mitu is an employee in Jyoti Ltd, Navsari. Calculate taxable income of Salary from the following particulars for the assessment year 2023-24:

- 1) મૂળભૂત પગાર Rs. 50,000 પ્રતિ માસ
Basic Salary Rs. 50,000 per month
- 2) મોંઘવારી ભથ્થું: મૂળ પગારના 80%
Dearness Allowance : 80% of basic salary

- 3) તબીબી ભથ્થું: દર મહિને Rs. 1,000
Medical allowance: Rs. 1,000 per month
- 4) તેણી અમાન્ય ભવિષ્ય નિધિમાં 15% યોગદાન આપે છે. કંપની પણ એટલી જ રકમનું યોગદાન આપે છે.
She contributes 15% in unrecognised provident fund. The company also contributes the same amount.
- 5) બોનસ : મૂળભૂત પગારના 20%
Bonus: 20% of Basic Pay
- 6) અમાન્ય પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં જમા કરાવેલ વ્યાજ Rs. 75,000
Interest credited to unrecognised provident fund amounts to Rs. 75,000
- 7) કંપની દ્વારા Rs. 10 પ્રતિ ભોજન ના ભાવે ભોજન આપવામાં આવે છે. તેણે વર્ષમાં 195 વખત ભોજન લીધું હતું. કંપની ભોજન દીઠ Rs. 85 ચૂકવે છે.
Concessional food provided by a company for Rs. 10 per meal. He had 195 meals in a year. Company bears Rs. 85 per meal.
- 8) ઓફિસ સમય દરમિયાન થયેલી ઇજાઓના વળતર માટે કંપનીએ Rs. 80,000 ચૂકવ્યા છે.
The company has Paid Rs. 80,000 for compensation of injuries occurred during the office hours.
- 9) કંપનીએ વ્યવસાયિક તેમજ વ્યક્તિગત ઉપયોગ માટે Rs. 80,000 નું લેપટોપ આપ્યું છે.
The company has given a laptop worth Rs. 80,000 for business as well as personal use.
- 10) કંપની દ્વારા 15-6-2019 ના રોજ Rs. 75,000 માં ખરીદેલ ડિજિટલ કેમેરા તેને તેના અંગત ઉપયોગ માટે આપવામાં આવ્યો હતો અને તે આખરે મીતુ દ્વારા 1-9-2022 ના રોજ Rs. 22,500 માં ખરીદવામાં આવ્યો હતો.
A digital camera bought by the company on 15-6-2019 for Rs. 75,000 was provided to her for her personal use and it was ultimately purchased by Ms. Mitu on 1-9-2022 for Rs. 22,500.

OR

સુહાની ત્રણ મકાનોની માલિક છે. નીચેની વિગતો પરથી આકારણી વર્ષ 2023-24 માટે મકાન મિલકતમાંથી કરપાત્ર આવક શોધો:

13

		મકાન 1	મકાન 2	મકાન 3
1	ઉપયોગ	ભાડે આપેલ	ભાડે આપેલ	સ્વ રહેઠાણ
2	મ્યુનિસિપલ મૂલ્ય	60,000	15,000	5,00,000
3	વાજબી ભાડું	96,000	22,200	-
4	પ્રમાણિત ભાડું	84,000	21,000	-
5	ભાડું મળવાપાત્ર	1,14,000	24,000	-
6	નહિ વસૂલાયેલ ભાડું	9,500	-	-
7	ખાલી રહ્યાનો સમય	3 માસ	1/2 માસ	-
8	સ્થાનિક કર	5%	4%	10%
9	બાંધકામ માટે લોન પર વ્યાજ	(?)	-	43,790

31-12-17 ના રોજ મકાન નંબર 1 ના બાંધકામ માટે 12% ના દરે Rs. 2,40,000 ની લોન લેવામાં આવી હતી. 1-9-19 ના રોજ બાંધકામ પૂર્ણ થયું હતું. આવી લોન 30-9-22 ના રોજ ભરપાઈ કરવામાં આવી હતી.

Suhani is the owner of three houses. From the following details, find out the taxable income from house property for the AY 2023-24:

		House 1	House 2	House 3
1	Usage	Let-out	Let-out	Self-occupied
2	Municipal Value	60,000	15,000	5,00,000
3	Fair rent	96,000	22,200	-
4	Standard Rent	84,000	21,000	-
5	Rent Receivable	1,14,000	24,000	-
6	Un-realised rent	9,500	-	-
7	Vacancy period	3 month	½ month	-
8	Local Taxes	5%	4%	10%
9	Interest on loan for construction	(?)	-	43,790

On 31-12-17 a loan of Rs. 2,40,000 was taken at the rate of 12% for the construction of House No. 1. The construction was finished on 1-9-19. Such loan was repaid on 30-9-22.

Q.4 A) નીચેની વિગતો પરથી હિસાબી વર્ષ 2022-23 માટે મોનાલિસાના કરપાત્ર મૂડી વાલની ગણતરી કરો.

8

મિલકત	Y Ltd ના બિનનોંધાયેલા શેર	જુવેલરી	Z Ltd ના બોન્ડ
ખરીદીની તારીખ	3-2-99	6-9-07	1-1-10
ખરીદી કિંમત	37,000	2,58,000	4,65,500
1-4-01 ના રોજ વાજબી મૂલ્ય	55,000	-	-
વેચાણ કિંમત	3,50,000	8,20,000	6,35,000
વેચાણ ખર્ચ	5%	7,550	3%
સંબંધિત સૂચક આંક	100	129	148

નોંધ:

- તમામ મિલકતો ફેબ્રુઆરી, 2023 દરમિયાન વેચવામાં આવી છે.
- હિસાબી વર્ષ 2022-23 માટે સૂચક આંક 331 છે.

Calculate taxable Capital gain of Monalisa for the Accounting Year 2022-23 from the following detail.

Asset	Unlisted Shares of Y Ltd	Jewellery	Bonds of Z Ltd
Date of Purchase	3-2-99	6-9-07	1-1-10
Purchase price	37,000	2,58,000	4,65,500
Fair value on 1-4-01	55,000	-	-
Selling price	3,50,000	8,20,000	6,35,000
Sales Expenses	5%	7,550	3%
Relevant Index Number	100	129	148

Note:

- All the assets are sold during February, 2023.
- Index Number for the Accounting Year 2022-23 is 331.

OR

શ્રી સોંધીએ 2001-02માં શેર દીઠ Rs. 25 ના ભાવે રાજ લિમિટેડના 800 પ્રેફરન્સ શેર

ખરીધા. ડિસેમ્બર 2015માં રાજ લિ.એ 2:1 ના પ્રમાણમાં શેર દીઠ Rs. 76.2 ના ભાવે હકના શેર ની જાહેરાત કરી હતી. શ્રી સોંધીએ તેમના અધિકારનો સંપૂર્ણ ઉપયોગ કર્યો. આ તમામ શેર શ્રી સોંધી દ્વારા પાછલા વર્ષ 2022-23માં શેર દીઠ Rs. 120 (દલાલી 1%) ના ભાવે વેચવામાં આવ્યા હતા. આ ફેરબદલી પર કોઈ સિક્યોરિટીઝ ટ્રાન્ઝેક્શન ટેક્સ (STT) લાગુ પડતો નથી એમ માનીને કરપાત્ર મૂડી લાભની ગણતરી કરો. (સૂચક આંકો: 2001-02: 100; 2015-16: 254; 2022-23: 331)

Mr. Sondhi purchased 800 preference shares of Raj Ltd. in 2001-02 for Rs. 25 per share. In December 2015 Raj Ltd. announced right shares at a price of Rs. 76.2 per share in the proportion of 2:1. Mr. Sondhi exercised his right in full. All these shares are sold by Mr. Sondhi in previous year 2022-23 at a price of Rs. 120 per share (brokerage 1%). Calculate taxable capital gain assuming no securities transaction tax is applicable on this transfer. (Index Numbers: 2001-02: 100; 2015-16: 254; 2022-23: 331)

(B) ટૂંક નોંધો: (કોઈપણ બે)

6

Short notes: (Ain Two)

- 1) HUFનો રહેઠાણનો દરજ્જો
Residential Status of an HUF
- 2) તબીબી વીમા પ્રીમિયમ ના સંદર્ભમાં કપાત (કલમ 80D)
Deduction in respect of medical insurance premia (Section 80D)
- 3) વ્યક્તિનો રહેઠાણનો દરજ્જો
Residential Status of an individual
- 4) જીવન વીમા પ્રીમિયમ વગેરેના સંદર્ભમાં કપાત (કલમ 80C)
Deduction in respect of life insurance premia, etc. (Section 80C)

*****